

Min film, min verden

**Eksperiment eller konformitet.
Dokumentarfilmen afspejler
de vilkår, der hersker i dens
hjemland. Interview med
direktøren i CPH:DOX
om blandt andet
dansk og filip-
pinsk film**

Interview af Ivan Rod, redaktør på tidsskriftet Cultures

Tine Fischer er direktør for den internationale dokumentarfilmfestival i København, CPH:DOX. Festivalen har eksisteret i syv år og bragt et mangefacetteret og varieret dokumentarfilmprogram til Danmark. Fra sin position i festivalen har Tine Fischer med årene fået et enestående blik for, hvad der sker på alverdens dokumentarfilmscener.

“Der sker noget - uafhængigt af hinanden - på rigtig mange scener i verden,” siger hun.

“Den danske scene nyder international opmærksomhed på grund af nogle helt særlige produktionsvilkår. I Danmark har vi for eksempel en professionel filmskole, som klæder producere og instruktører på til at håndtere genren. Og et filminstitut, som støtter filmkunstens udvikling, produktion og distribution.”

“Andre scener oplever nogle helt andre vilkår og som følge heraf en anden opmærksomhed. Nogle steder er dokumentarfilmscenen underlagt meget kommercielle vilkår. Andre steder eksisterer den kun som undergrund - af politiske grunde, eller fordi der ikke er støttesystemer overhovedet.”

“Men det interessante er, at de forskellige vilkår giver plads til forskellige former for kunst og kreativitet

.” Radikale eksperimenter

Tine Fischer fremhæver især Filippinerne som en interessant scene her og nu.

“I Filippinerne er der et fravær af støttesystemer. Men netop dér sker der noget radikalt med dokumentarfilmen, kunstnerisk set. Instruktørerne benytter sig af ny og billig teknologi og laver film, der i dén grad er low-budget. De er uafhængige og frie. Kan lave, næsten lige hvad de vil. Og behøver ikke tænke på finansierer eller distributører. De kan agere helt uafhængigt af filminstitutter, biografer og broadcastere. Og netop dét gør noget ved deres film,” fortæller direktøren.

“Filippinske instruktører har en energi, som er bemærkelsesværdig. De rykker filmhistorisk ved dogmer og æstetikker og eksperimenterer med indhold og form. Og dét i en sådan grad, at dørene til det internationale marked er gået op. I flere tilfælde er instruktørerne kun i tyverne, men alderen til trods, er de allerede på vej op ad den røde løber i Cannes.”

“At den danske tradition er så professionaliseret betyder, at der her i landet stilles flere krav til, hvordan filmene ser ud. Alt skal tilpasses eksisterende distributionsplatforme, og det indebærer en form for selvrens i forhold til det radikale eksperiment. Ikke dermed sagt, at alt skal være radikalt, men når dokumentarfilmhistorien skal skrives, er det de radikale forandringer, der bliver husket. Og de udgår i dag fra Filippinerne.”

Filippinske it-wizz-kids

Ifølge Tine Fischer skrives dokumentarfilmhistorien hverken i Europa eller USA.

“Og det skyldes især, at produktionsmidlerne er blevet lettere tilgængelige. Kameraer er blevet billige, og har man en lap-top, kan man selv redigere. Via internettet har man fået adgang til let og billig – eventuelt gratis - distribution. Og alt dette har gjort det muligt for andre aktører at komme i gang og komme ind på scenen.”

“Internationale filmfestivaler er stedet, hvor nye navne og tendenser bliver præsenteret. Herunder de unge filippinske

instruktører. Men om de tendenser, jeg pt ser på den filippinske scene, bliver af afgørende betydning for dokumentarfilmscenen som helhed, er for tidligt at sige. Det er bare interessant at se de forskydninger, som de filippinske film her og nu afstedkommer i Europa. Nye filippinske film bliver i stadig stigende grad co-produceret af tyske og franske selskaber og distribueret til europæiske kunstbiografer. De forbliver altså ikke lokalt funderede, men indgår i europæiske sammenhænge.”

“Samtidig sker der det, at instruktørerne forbliver bosat i Filippinerne. De rykker ikke til Europa eller USA, i takt med at de slår igennem. En del af deres projekt er nemlig at genskabe den filippinske filmscene, og det gør de med et helt miljø af filmhistorikere, kritikere og instruktører, der definerer sig selv som et fællesskab og skriver manifeste, der ligner forsøg på at definere en post-kolonial refleksion over Filippinerne som nationalstat. De forsøger at formulere et identitetsskabende formsprog i landets nye politiske virkelighed. Dét er en stor del af drivkraften for dem.”

Upcoming afrikanere

“Afrika er en anden historie,” siger Tine Fischer.

“Nollywood er der selvfølgelig. Klart afgrænset - geografisk og kommercielt. Men det øvrige Afrika er - som filmkontinent - uigen- nemskueligt for mig, pt.”

“Jeg tror, der vil blive vakt en nysgerrighed omkring Afrika i de kommende år. Blandt andet fordi dokumentarfilmfestivalen i Rotterdam i januar 2010 vil fokusere på den afrikanske filmscene.”

“Men når Afrika generelt er så uigenemskueligt skyldes det, at det er svært overhovedet at opspore filmene. I Filippinerne er de it-wizz-kids. Filippinerne er dygtige til at komme ud. De har en udadvendt, global bevidsthed og et behov for at komme af sted. I Afrika er der en større grad af lukkethed.”

“Det øvrige Asien har i de sidste 15-20 år vakt megen interesse kunstnerisk. Især Thailand, Kina og Sydkorea. Nogle af de største kunstfilm auteurs kommer fra de lande og har – i modsætning til de filippinske kolleger – haft favorable finansieringsmuligheder. Thailands ellers spinkel kunstbiograf scene er boomet i de sidste år, og meget peger i retningen af en ny udvikling indenfor dokumentaren.”